

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. VI. De probatione Virginitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

intentionem, prout habetur in *e. Ex Epistola. i. h. e.* (neque enim æquitas permittit, ut Reus contra se Actorem instruere cogatur) nisi instrumenta, quæ exhiberi petuntur, non tam sint propria unius, quam communia utrique parti, vel ratione proprietatis, vel ratione causæ, vel quando facta sunt pro cautione plurium; vel quod facta sint à persona publica, ex publico, officio &c. quin etiam sua instrumenta Reus edere debet Actori petenti, si hic fundatam suam intentionem habeat, circumstantiam tamen aliquam, quæ intervenit, ignoret (cùm in tali casu non petantur instrumenta ad principaliter impugnandum) vel si ipse Reus suis in iudicio instrumentis contra Actorem utatur, & necessaria hæc sint ad Actorem instruendum, utrum ligare velit, ad replicam formandam &c. vel si ex speciali privilegio jus habeat, ad petenda Rei instrumenta, quale privilegium Fiscus habet (saltem in causis civilibus) Ecclesiæ, Hospitalia, & alia loca pia &c. & ex probabili causæ aliarum favorabiles (nisi contraria praxis obstet) causæ usurarum restituendarum, causæ Matrimoniales, & quando agitur de salute animæ.

Qui autem in iudicio suam intentionem plenè probavit, non potest compelli, ut id ipsum etiam juramento confirmet, non obstante contrariâ consuetudine, quæ non valet, uti patet ex *c. Sicut consuetudo. h. e.* cùm in tali casu juramentum fieret absque ulla causa, quod illicitum, & irrationabile est, ita ut etiam licet possit Actor juramentum iudiciale sibi delatam recitare, si intentionem suam plenè probavit, cùm juramentum

Erking. Compend.

hoc adhiberi non debeat litis decisiæ causæ, sed litis decidendæ.

§. V.

De illis, quæ probata sunt in genere, & in specie de probatione ætatis.

PROBATIO in genere versatur circa facta incerta, & de quibus dubitatur (cùm notoria probationem non requirant, *c. Super eo. 3. De testib. cogend.*) quæ in iudicium deducta sunt, & ad causam pertinent, & probari possunt.

In specie verò de ætate si dubitetur, ille probare eam debet, qui suam intentionem vel exceptionem fundat super ea, prout etiam colligitur ex *c. In presentia. 8. h. e.* nisi ex sola corporis constitutione inspecta probabilem coniecturam habens de ætate Judex, onus probandi in alium transferat, vel nisi probato actu principali, ad cuius valorem necessariò certa ætas requiritur, accessoriè & ex præsumptione ætas sufficienter probata sit, duobus enim modis ætas probari potest, videlicet, per testes scilicet qui partui v. g. interfuerunt &c. & præsumptivè, per iudicia scilicet, & coniecturas ex constitutione corporis, ex Instrumento Matrimonij &c.

§. VI.

De probatione Virginitatis.

EX *c. Proposisti. 4. h. e.* habetur, quod Virginitas Mulieris satis probetur per proprium illius juramentum, & testimonium septem mulierum (aut pauciorum etiam); modò fuerint honestæ, bonæ famæ, & in hac re petitz) quæ ex aspectu corporis eam Virginem esse, testentur, quamvis de contrario juret Ma-

Q9

KIUS

ritus V. G. cum hujus juramentum semiplenam tantum faciat probationem, illius autem juramentum cum testimonio mulierum plene probet, nisi tale Mulierum testimonium per alias æque bonæ qualitatis Mulieres fuerit reprobatum. c. *Causam* 14. h. t.

§. VII.

De probatione, sive modo probandi filiationem.

Difficilis probationis est filiatio, & plerumque pro parte patris ex præsumptionibus tantum desumitur; talis autem præsumptio est, primò si quis natus sit ex conjugatis in una domo cohabitantibus (etiam si constet, quòd eodem tempore cum aliò etiam viro adulterij consuetudinem habuerit uxor) pro legitimitate in favorem filij, & Matrimonij præsumente jure, ita ut hæc præsumptio etiam ad illum casum extendatur, quo uxor extra domum quidem Mariti habitavit, hic tamen sæpius ad illam accesserit, vel si nata fuit proles ex concubina, quam quis domi habuit, quo in casu illegitimus quidem filius habebitur, ex hoc tamen Patre genitus præsumetur, præsertim si patrem hujus confessa fuit Concubina, & filium agnoverit Concubinarius, juxta c. *Per tuas* 10. h. t. Hinc secundò præsumitur quis filius esse horum, vel hujus parentis, si ab his vel horum aliquo filius appellatus sit, & ab eis ut filius habitus, tractatus, & educatus sit, tum enim constituitur in quasi possessione filiationis, ut verè filius horum, aut hujus præsumatur, donèc contrarium probetur, ut ait *Glossa in cit. c. Per tuas* 17. *Nominato*; Et quamvis hæc ipsa *Glossa* rectè notet, solam nominationem

filij non facere aliquem filium, quòd filiatio à natura provenit, si tamen nominatione tali ea concurrant, quòd non faciliè nisi filio à Patre exhibentæ paternam illi curam adhibendo, nominando eum in judicio, in instrumento publico &c. filium surum, annotando natiuitatis diem inter alios liberos de factis probant filiationis quasi possessionem, ita ut huic non obstit, etiam si pro modum à Patre v. g. repudietur, rejiciatur, ac negetur esse suus filius, quia jus acquisitum filio ab eo, si factò aufferri non potest, & nimis dignum est, ut ait Pontifex, quòd quisque voce dilucidè contestatus est, eundem casum proprio suo testimonio infirmare, etique resistere. Tertia quoque conjectura est, ex qua possit probari filiatio, communis fama, & quæ præsertim domesticorum, consanguineorum, ac vicinorum, quòd talis sit communiter nominatus, vel habitus, ac tractatus ut filius, cui conjecturæ multum adminiculatur conjectura, quæ desumitur ex effigie & similitudine hominum cum alio, quæ quidem conjectura, si sola sit, nihil probat, & fallax est, si tamen accedat alij præsumptioni in iure tractatæ, non omnino vana est.

§. VIII.

Quomodo probandi sint consuetudines seu limites locorum?

Per libros antiquos, testes, instrumenta &c. alia adminicula probari sine dubio potest. c. *Cum causam* 13. patet, Quamvis tamen libri & scripturæ antiquæ privatæ plerumque fidem semper non faciant, (nulli enim communiter à Maioribus nostris fides illis habetur)